

Erken ook de allergrootste genocide, die op indianen

Monument Valley, Navajo indianenreservaat in de Amerikaanse staat Arizona. Beeld ANP

De kolonisatie had desastreuze gevolgen voor het aantal indianen in Noord-Amerika. En dat was geen onafwendbare pech, maar bewuste uitroeiing, stelt schrijver en diplomaat Serv Wiemers.

[Serv Wiemers](#) 22 maart 2018, 08:34

Onlangs besloot de Tweede Kamer de Armeense genocide te erkennen. Het is een interessant en relevant debat, maar ook interessant is de vraag waarom de Kamer het niet heeft over de allergrootste genocide ooit, ook uitgevoerd door een Navo-bondgenoot. Dat is de genocide op de oorspronkelijke bewoners van Amerika. Bij de aankomst van Columbus woonde een vijfde deel van de wereldbevolking op het westelijk halfrond. De kolonisatie had echter desastreuze gevolgen voor de indianen. In Noord-Amerika werd het aantal van twaalf miljoen in het jaar 1500 gereduceerd tot enkele honderdduizenden in 1900.

Dat was geen onafwendbare pech, maar bewuste uitroeiing om plaats te maken voor de Europese 'beschaving'. Zo stelt de Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring dat alle mensen gelijk zijn, maar rept ook over 'meedogenloze indiaanse wilden'. Als je zo je land begint, kan het niet goed gaan. De

door Donald Trump bewonderde Andrew Jackson verklaarde dat indianen inferieur zijn en moeten verdwijnen. Theodore Roosevelt vond dat de enige goede indiaan een dode indiaan is.

Deze ideeën werden in de praktijk gebracht. Indianen werden gedeporteerd, zoals de 'Trail of Tears' waarbij vierduizend Cherokee omkwamen. Dorpen werden uitgemoord, zoals bij Sand Creek waar kolonel Chivington ook kinderen liet doden, want 'neten worden luizen'. Velen kwamen om door Europese ziekten, soms bewust verspreid onder indiaanse gemeenschappen. Ook werden bizons opzettelijk uitgemoord om indianen te breken.

Rond de tijd van de Armeense genocide van 1915 veranderde het beleid in Noord-Amerika. Het werd: 'Doodt de indiaan; redt de mens'. Ceremoniën en talen werden verboden, vrouwen gedwongen gesteriliseerd en kinderen naar kostscholen gestuurd. Volgens het Genocideverdrag vormen deze daden ook genocide. Pas sinds 1978 hebben indianen in de VS godsdienstvrijheid. Gedwongen sterilisaties gingen door tot in de jaren tachtig; adopties en kostscholen nog langer.

Wat hebben wij hiermee te maken? Meer dan met de Armeense genocide. Nederland was een koloniale mogendheid in Noord-Amerika. Onder gouverneur Willem Kieft vielen onze troepen in de zeventiende eeuw willekeurige dorpen aan en vermoordden honderden indianen. Onlangs zei een indiaanse leider: "Wij willen erkenning van de genocide en excuses. Niet alleen van de VS, maar ook van Europese landen. Vanuit Europa kwamen de mensen die onze wereld overhoop hebben gehaald."

Is de indiaanse genocide vandaag nog van belang? Absoluut. Het trauma veroorzaakt veel sociale problemen. Nog iedere maand sterft een indiaanse taal uit. De onderdrukking is niet voorbij. Indianen hebben een grotere kans door politie te worden gedood dan zwarte Amerikanen. Het buitensporige geweld tegen indianen die een oliepijpleiding wilden tegenhouden is een ander voorbeeld.

De Canadese premier Justin Trudeau bood onlangs zijn excuses aan voor de behandeling van indianen. Barack Obama erkende 'de tragische geschiedenis', maar kwam niet tot erkenning van genocide. Onder Trump valt dat helemaal niet te verwachten. Hij blinkt uit in het schofferen van indianen, zoals de hervatting van de oliepijpleiding.

Dat laatste pleit vóór erkenning van de genocide: indianen liggen nog steeds onder vuur en kunnen steun gebruiken. In tegenstelling tot Armenen hebben indiaanse volken nog geen internationaal erkend land. Nederland is gebonden aan het Genocideverdrag en de VN Verklaring over de Rechten van Inheemse Volken.

Alle reden de verantwoordelijkheid te nemen waartoe wij verplicht zijn. De Kamer is aan zet.